

گوردستان

بلا و گه وهی بیری حزبی دیموکراتی گوردستان

ژماره ۱۹ - سالی یکم - دو شنبه ۶ رده شه ۱۳۳۴ - ۲۵ - خوربه ۱۹۴۶

اپونه مان
سه کاله
۳۰۰ رپال
سه مانگه ۱۶۰
ژانگی ۳

خوینده وار به نه خوینده واری

وانعته و ابحل الله جمعاً ولا تقرقوا

ایمه دیردا ناموی کههزاری گوردو زوود ستمب کزور داران لیان کردون بایسک بکین چونکو گوردو زووی اصلاحاته و دبی نامکنه خوینی اصلاحات و دیش بگرن و نامعی به کتی وریایتی بچینی و قایمی کین. دیمان ناقانونه خویم بگورم که و دیر هینامه وی آگرمو به سهرانی رابردو بوته نام و بله و زمان بیگانه به رسته کانی نیوخومان (نه گریبن) بی فایده نی و تم به سهرانی ایمش لارابردودا به چنده به شیک باشه دیمی که هه ربه که به چوی. هه لده گری چه ندر و لار و بیانکو جهاد کتیسیکی تیدا بنوسی.

به کی له بوتهانی کزور پیوسته باسی بکین تقرقوتوق و دودهره کیک بو کهه ز منه کان بوی دیز کردن و له من برده مان و پیست و درگرتن له کانگی سه سهراری ایمه اویشته و بیه نیومان و عشایریان بوخوو ره ووشتی ناحض: دزی، جهرده بی، ریگری به کدی تالان کردن و کوشتن، له خویندن تشویق به کرد. نه ره ووشته بیساته و دجا له نیوماندا ایسه میستاند و درواجی به دیا کرد که گردنای بیومایه شانزنی. به گردان له زستانی خویره دهره بیراند. تالایان به کرد. خیرمایه. صلی رحم که گوره تر نه خلاصی اسلامیین هه ل گرابوو جهرده تدبیر مثلا فلان ایلالی... دیمی دما و نه ویش نه وی دی هه لده بیری.

له نیوه داجنده صدوایا چنده هزاران دهره ده کوزرا و جوتیر و فقهوی بیچاره له بین ده چون برابری ده کوشتن خرم به خرم دهستی نده دیراوه له خووه بیساته رلی له هاتو کهه دنیو روحانیاتشدا به تنواو معنی نه فرما ز بوی له ناکو ده تدبیر له سهر کاریکی چیکوله کیشو مراد و دیری ده کوبت و تم آووره

و دیش کوبت و زیمان توتانی له کانگی بیره کهه دهری گوردستان پیته برون نه گهر به کوبت و بویاسکی تیگه بیستو و دکامیر محمد رواندر پیدیا بویانی و بیوستایی کهه کستی و زانست و فردهنگ له گوردستاندا رواجی بیدا نوژان و زمان کان دهره تیان و جهنگ دیمانه لایه بیگانه کیمان فیرده کرد و هه لیان دمه لمانده کتیسیکی گوردو و لار دهره بیسیکی بو و یاره تی گیشته دهره ک و مندی مقامی خلافت و اسلامیینی له لده لماند و لیس نه دویزه و تاله نییمان دهره و له کاری. باشیان ده گرابوو له بهر نه مانه به که ایستا دیمی سهرتاهیری گوردستانی موزن کهه و لار و بیره به کوبلو و اراده له بوی رواجی زبانی تمدن بی بوش به تپانی اشگی ده تپه کان به کونی گیتانازی درنده زبانه بیدچی هه نو له وسایل فله خوینی له شاعری و زانست بی و بش و هج خلاصک به آمودانی و اصلاح منازل نیشان نادن و بلکه ناچل نیشان بدن.

استاش گله ایسه وی خودا و کوششی پشویاسکی بیره زبانه بویانه تانه تدبیرک دهستی زوری دوزمان له خومان و دهر خین و دهر و که خودا لاری بیدگا (وانعته و ابحل الله جمعاً ولا تقرقوا) له مرمه رها خزان له خومان و دهر خین جیایی. تاره مخزنه نیوسیک تسوی نه خلاصک نه وی کهه کهه خندان له خناک باک له گوشو و تارو گولولان پایی کهه سمنل و یاردر کردن. خرابی کانی کهه شیزت کردنی مراسم دیمو کراسی و دک آینی خاوتی اسلام ارمه دهری

روزی در کراسی استانبول ...
ایلی ایلی ...
لهم یومده چاندنه ...
و فضحی بیچاره همین ...
دستی نده گیراو ...
روحانیانیشدا ...
کاریکی چنوله ...
چاند مانگو ...
دردر گهلیکیش ...
کنتم کینه ...
رانی بین عشیرتک ...
وزیان بکون ؟ ...
چاخ دواسی کرد

ایستاش کله ساهی ...
یشواییکی ...
زوری دوزنان ...
وه گو خودا ...
جیمیا و الاقرقا ...
خین چلباسی ...
اوخلاسی نهیو ...
اومدا چاندوانه ...
دورین بیئت ...
ده کوجاو ...
یسی دوبره ...
کوزور و سهر ...
ده کا . کاشانی

یختینی یشوایی ...
حکومتی کوردستان ...
کازر . دسته زاری ...
له کردو ...
کردن . خرابکاری ...
دیمو کراسی ...
بکالی ...
نای تازه ...
کوردیک ...
بو کوردو ...
به بیجاوانه ...
باباعمل ...
ماوه له لاپری

ماوه ی چیژنی سهر به خویی کوردستان نه اناره ی روزنامه و چاپخانه ی کوردستان

خطابه ی سید محمد حبیبی ...
همه له کاتیکدا ...
روز به روز عشق و علاقه ...
بهین تر دوه ...
براکان بو کاتی ...
که کی یومهلون ...
کوردستان هه لکری ...
نهمی که لههوه ...
یشوای کوردستانی ...
استقلالی کوردستانم ...
دهمین له کرابه ...
بر شک ماہم ...
بگم نهوا ...
له نری میر ...
ده کاربان ...
تا به نه تمراز ...
کوالری کوردستان ...
نهموزنه نارنجبه

روزنامه ی کوردستان ...
له همه کوردیک ...
یشوای کورد ...
کوردستان بیروزیت ...
ده قهرمون ...
سال عمران ...
پشورین وسه ...
بهیکجاری ...
دستاندا به آخر ...
نهمومی باشه ...
نیوی تاریخیان ...
ئیت کهین ...
لهمان خاتب ...
وبه عرضی ...
باو کر پاییر ...
ایمه به دوزان ...
و حفظ نهومی ...
سعادتنی مصلحت

له بهر جاومانه ...
جهانت له وه خنی ...
یلامار و نهدیدی ...
سیازوو هه جور ...
فیداکاریکت ...
ملوزمه کالی ...
بری دهردی ...
ابه لهه دوزانین ...
له بهر نه دونه ...
جنوب و روزنه ...
انکاری فضایی ...
وحاشین محوی ...
دور کهین ...
به نیشی خاطر ...
هه لاپری ...
کلبهش به عرضی ...
ماوه له لاپری

زانیانی کردو

سید محمد علی حسینی

۲ - زارالدین ابوالبخار: علی کوری محمد مشهور باین آلتیری - جزیری که برای دومه له ۵۵۵ دالامات سوه وله ۶۳۰ له موصل فاتی کردوه له دورا کی دی به بنویسناک تره . نه میاوه نوسه ری کتیبکی گه ملی به نرث و بنویه ونیزی الکامل فی التاریخ گه بنویزی کامل التاریخ و تاریخ ابن آلتیری باین آلتیری بنویسری گه ملی معتبره و تاریخی باشی له هه وه له و تاجاخی خوری بانی سالی ۶۲۸ یتدابیه کله پیشی باشی اسلامی سال به سل نویسره و نوسره و بیکیشی له تاریخی اتا کتیبکی موصلدا هه بولسد له بقیه معرفه الله بوشی ای وه که زور مشهوره و به ترتیبی الله بقیه که له احوالاتی اصحابی حضرتی رسولدا نویسوی و مختصر سکی له کتیبی الانساب سعمانی بنویزی الالباب الی الانساب ساز کرده که سیوطی له نوی بنوی لب الالباب بوخته کرده . له موصل بنیاد خورشیدی و تاسو به پیش چوه و ته مندی خوری تیناله ری دالامات دایه بخت کرده .

۳ - ضاع الدین ابو الفتح نصر الله بنو بانگی باین آلتیری جزیری رویش توه برای چنگوله تر بوله ۵۵۸ هـ ق له بایک بوله ۶۳۷ له هندار برید نه میاوه پتر له ادب و نویسندا به بنویسناک بوه کتیبی بنویسوی (المثل السائر فی ادب الکاتب و الشاعر) که له کتیبی به بزرگی دوج به کی زمانی عروه به کتیبی دینی هه به به تره :

۱ - م الوفی الزانوی فی حل المنظوم ۲ - دیو مخرجات ۳ - کتاب العالی المخترع له منمنان انشا ۴ - جبر و ع اخباری شاملی شعری (بوتوه و بختری و دیک الچین و منمنی) . له جزا به زانیانکی بر ماجرای هه به دبیدندا ده گه ل بانی جوتوه و صل بندان (لبنی الفضل) له نوی صلاح الدین ناساندوه له سالی ۵۸۷ و اردی خلشلی مهوروه کله پیشی یه بوه و زوری امناک الافضل کوری صلاح الدین و منختی که دمشق باین امناک الافضل نماندوه و زوره به سیت هه لاله بومهر و دینو مستوفی قتل کروین توه جاتیانویه هملی . و تاجاخیج که (سیماط) یق له سیت دمشق دا به سناک الافضل نه ری براده خو سو دهرخا به لاله سیماط که کتیبساره وله ۶۰۷ جوه کن ده دای حلب بندان بینک له - موصل و بایک له هه لوبار جانوموری روزگاری مساعود دهر هت پتاره بگولنه نماندا له ۶۱۸ سوبه سزویکی دیوانی انشای ناسا الدین مسعود ده دای موصل و له فریکه که بریدا چوه و لوبی وارد . کوریکه هه نوی شرف الدین محمد به که نه نویسناک له .

نه و انیش آزادیان

دهوی

برایانی خوبه و ست خوی بی هه واته که نه ووروه گه ووروه نه و نسته بی ایته بی باب به عطا کردوه و له زور خلپو زوری رضاخانی دکتاتور و انیشو ماموره خوین مژمگانی لهوی خلاصیمان هاتوره بیوسته بوزا گرتتی نه بوسر به خوی آزادی زینه له هج گیان و ماز دینتوانیک خونه بایزین نه و اچند هه لسته کیکو گه ووروز گاری

براکتی زمان بیوسته عرض ده که به

چه نذشاردی دی هه ن لهوشاری دورن برای دیشن هه ن لهولاتی دورن

دینو به خسیرن هه یه دادیان دهوی نه و انیش و نده مه آزادیان دهوی

چه خودا بر داره نه مه آزادین بران درخشان هه ن فلی داماوین

دهوست باده ن به نه و نده قاره مائان نه جاتیان بده ن له چنگ بیگنان

ایمید هه به به سهر داری حق نه جاتیان دهبی له بندو دینت

هه ره که س ایمیدی به سه تی هه می ای کار خاچم بی کاری چا که دهبی

سهر داری ایبه صدری کوردستان

ده به هه و کوردو کوردستان

شه و یو که فرهنگ رابردو

ای براین کلو و رستان به زانی که فرهنگ بولت لهجی گه و انیش فالی وین بانی ملیکی فرهنگی نه بی کت ترقی ناگاره هه بیج بایسکی شار ستانی ناگاره بیزیمی مات مندین دا حساب ناگاری و مات دهبی هه و ل هه لوبی شه و ترقی هه لوبن فرهنگ بی گه تیبکی خاوه ن فرهنگ بویه

آزیمان و تاجی خوی ده که براین خوشه و ست تاشا گه ن که چهن جرح هه و پیش اون نه وانی کله ره هه گندا له ایبه و پیش کورن لاون له بی میلاتی ایبه استفاده بکنن لول فکریکی که بیه و هه لغات کوردن کوردستان و بلاو کوردنوه می کورد بولسا کوردو کوردستان هر لهی به سده به کیکه بویه و له و طانه هه هه لوب کازی که گردنن توه بوه که درو گانی خوبندن و زانتیان به وری کوردانه و به ست له سالی ۱۳۰۰ هج سالی ۱۳۲۰ کده وری سلطنت رضاخان دکتاتور بوه ده برای که بیتو زانت له نوی کوردن بلاو بیته و هه سستی نیشتمان به رستان ده وری و داوای سر بهستی خویان ده کن نه به توه نهی ده هیشته و فرهنگ له کورد ستانداری و بگری

و به سه چار دستان بوغایی و مکه هه ااد و نواخی قذع کرابو و نه بانه هیشته کورد له مئارس عالی استفاده بکا

مژده برای مات انگو صاحب استمدان و وجودی انگو بوهو زانتیکی آماده ای گنجین و لولوبی کوردستان نشیرمی آزادی کوردستان به ده که توه و زه ن به له هوری رمشی استمداد خلاص بوه ایبه به امانتی خومان گوین و له اثری نه وانی پشوی برزی کوردستانا نه واری مدرسه و ده بیبر ستان گره و توه و ملت کوردی و وحا بی کوشن که توله می له و بوشی بکاتوه و بیزویکی زوله وری می دانه لانی خاوه ن فرهنگ فرابگری

موضعی و ماویک لهه لهوری چاوه نووری روز کاری مساعده و دره دیر
 پرتاو کوه له پنجاهه تا له ۶۱۸ بویسه سزوکي ، یوانی انشای
 ناصر الدین محمود ، پشای موسول ول مری بکا که بویدا چو بو
 لهوری واریده . کورکی چو نیوی شرف الدین محمد بیو که نهویش
 پرتاو لاله لایرین نوری لکی زوی نوره و له ناله و تری عریب دهستی بوه
 و بیته کیبکیکی نویسه و له موسول له ۵۸۵ دا له دایک بوه و له
 چینی ناله له ۲ جماد الاولی ۶۲۲ رابردره .

لی ی خاخرچمی کاری چانه ده بی
 سر داری ایبه صدری کوردستان
 یزی بو هه و کوردو کوردستان
 فتح خلیل زاده

و نه لایرین پشای پشای کوردستان
 نه اوای مدرسه و ده بی سزان کوه و توه و ملت
 کورد دیو و هاتنی بکو شن که توله ی له و بیس
 بکاتوه و یزویکی زوله بریری دولتانی خامنی
 فرخنگ خرابر بکری
 محمد عطاری

خو یمندن

ایم بخونن می گمی کوردان بی ایمان نه این خورو هیچ نزان
 خوندن باغی روز گربانه چینه ایسان دده ایو نه نگنه
 پیوز گارده کریمه غمو خونندن بی نیشمانه که نه چسکی دوزم
 کورو کجاتان بیره خونندن بی تا کو فرسه نه هیچ براموه سن
 لهورو ووزیکه هر گمته خوئی بیه له هسنی وزان بیه نایبی

عزیز آصفی

نوخا بنویسن می دستمی لاولن
 له خورنن م که کن تفسیر و توارن
 باخولهر که هو آلا ی کوردستان
 هر موفقی پيشوای زیرمان
 ﴿﴾ ﴿﴾ ﴿﴾ ﴿﴾ ﴿﴾ ﴿﴾ ﴿﴾ ﴿﴾ ﴿﴾ ﴿﴾

آگاداری

بهنه اوای اهالی مه طرف و تجارو که سه به شاری
 مه باباد عرض نه کری که له تاریخه و نا آگادله
 ری دمهغه دووم نه تحویل دانی (بیه) بولی به ادارهی
 پوست و تلگرافی مه باباد خودداری بشه مومن
 سهره کی پوست و تلگرافی مه باباد ص - باباخانی

ماوهی ژماره ۱۸

له ناو جیگای مرد نا

خوش می دلی بهمن خوش به بوته کانی وینه چیرو کیکی
 تزه ور نه گرت و من نه و کاته کسم نه دیو خوشی بو به به لام
 شور و زه دلیم دیت که بوته شو کوته خوریه لی دان چاوی بیکشم
 به و چا وحت له یگای مناهه سرنی نه رزانه دایک بولمن زیاتر
 کیکی خوش نه بوست جاهه گر زنی خودی پیشکش کمو
 ویدی له ریدا دلینم دبارکی بی بهایه بهم حاله و چون نه توانم
 له تسلیم کردنی دلو گیاتم چرو وکی بنویتم
 ترخت جبار که جنوم می گرت دستم گرت بوست بی نسه
 ساری تنگی خود بنگو آگری دهروونم دله رکتی هوه له یو وور
 که توه به تورو می جاولی کردی به یلوه و سه رزمنشته توه
 گرتی و له دلداریدا یا یوه و منالی بوخلنک بهی بهینه .
 نه گله نومت چاخری گیاتم خوش نه می و ازمو انتم
 نه نیشمانی و له توبی نه مه و کس خو بی با و زیرت نه گله رنداری
 خوش له نیشمانه مصورمه تا یوی منانه چنده بهت جهیمه شو
 گیلان بگری آیا ، بویت فریضک نه زاننده شو له نه نه توستیو
 له نیت له مسو و ناندو هله نه فرچانده که دسته بابیکیک دا

و ه ره گیر (عبد الرحمن ذیحجی)
 دلداری و کو پادشاهیک ته اوای ملکی دلی
 به خوئی داگیر کردو و جبهی بو له مننه
 نه عیشت توه .
 به تو زیک دوردو نه ندوه هدراسان نه یووم
 دل نه تنگ نه بوو ، آرزویکم به ننه هاتیا رهم ههل
 دهستا به لام ایستا به دلیکی گوهاده و نه راهه و ستم
 کین رونق نا توانی به سه رما زالین
 دل زرق بووم به یزیم به چه زاری بکانه ده هاتو
 زگم به بی قوا بوک نه سو و تار ایستا هره چاخاریک
 به و هر دووم رووه نه نشی بی که نش بهش نهیم
 چارمرشی همو له قوا بوک دل نه تنگ نه کا
 چونکو نووری دلداری کیشوری دلی رونک
 کردو و به به رده بیکی نه مستوری که به بیسی
 نه بو و دروما کیشرا بی هند او توه .
 دور و نه بیگ بووم که گیتی منی می رام
 ماوهی له ژماره ۲۰

له شماره ۱۸ دا ۱۰ لاپاره ۳ - ستړی ۲ - له ژورناله کښه
آغا احمداللهی دانو سرو او : (ماری دله لاپاره ۴) که اشیا به
بلکوی وچینه کوی وایه : (ماری دله لاپاره ۱۰) رحمان وایه
تصیحی بفرمون و او اموادی و تاره ۲۵۴ هیندس یتهر چای :

حزبی دیمو کرات کوردستان احمداللهی

۱ - حل کردنی آرای ۳ رنگی مندس کوردستانه که له کوشکه
باند کانی شارنغا دله یزیده و دله هو و نه ووی کورد
نشره بته شادی وی سبورانی دی

۲ - دان و ناسانن یشوی مجبور کوردستان که چیه یخرو
یشویانه یوه واری نه ووی کورد و لوړی زانه که له آزاده
مخروم دسته و دغا له خدای خزه و چل نسا ده که ن که مو
پشه واکور مو زانایه پالی خوی به سرو نشیله بکشی -

۳ - دوجند نمونه به اثبات ده که کمزری دمو کرات به بمانو باور یکی
قلم و به بگیان و به مال مویش حکومتی مانتی خویان ده کوشن
له سرو آردی و راگر تتی آرای مقدس نه لگیان و مالی خویان
دربنی ناکون و منیش له خدای گه ورو بی اوجا ت تماده گم
حزب دیمو کرات کوردستان له یوز دانه موقی و لوړو برابانی
که لوزیر جنگی استعماردارا مانوه و له زنجیری دی نجات من

سویسان

نوه ووهی به بهن دوزم نوسو پاسی برابانی
خوم پیش که ش به و گه ورو دبراخوشه و ستانه بگم
که له که رانه ووی من دانه میان سر بلند آردود و به
تشریف عینان شادی میان گه یانده راده یسکی زور
که ورو داوام نوه و به به بشتیوانی خوداو و له زیر سایه
به یذاغی کوردستانه به متبهای آردوز بگین .

دلشادی رسولی

(جژنی سهر به خویر اسلامت

برای خورسه ویست مامندی حسی له گوندی سلامت
به مناسیه تر سهر به خویر کوردستانه چیک خوش دا

شزور سارامه ویکلام له تهر - انزی ورو زاناسه (حکوردستان)

بدلیگی یادورون له سوسه برزی و راستوای
کوردان ستمینی دبار سو و و کورده واری
که به له به بر یو و گورده واری سوسه ووزی
که به دمه ستانی باه ووزان کز ملو که سو سر به ما
برد و وسس بو له ناگو بو ووزانو ووز کار بوون
گیرفان به کای درتدو بی گنش تیکو به کان
دران دمی او که ساهمی جندس لوی پیش بو که
تنبو دین کردنی براتی خون نجه گمهی یکه به میان
ماجه کرد و جهزه آوردانه ووی (خونی خوب)
یکی مدرو حله و خله نه توفخریان ده گمده و دلو
دینان دهورانده وور که خونی کورمی کوردا
به ی و به یمرتی اسلامان و کول و به ی و به ی و
طه مان شان به شانی برا و خورنی و زانی خویان له بو
بجانو بلند کردنه یون مانو به یله خون تیکوشن
و چاوله ووهی رانی یشوای خویان بکن ۰۰
دنا به و ورو به ورو به وادی شری تیزی و ورو به ووهی
دیسان سلام له تاملی نه ستیری به هاتی کوردان
و ورو به یاری کوردستانه کوردستانه کیه کو گو
کولی گمهی به ی تیکو دندوکی قاهره
و فتنه لاندنا شپزه و شمز و کو سرمانه لاندرا بو
خودای کرمه توی کرده شه او و اولوتسی
نیشنمان به سنی کرد و ورو او به دینک ساف
توفیقوش گهوتی لوان و سهر به ز بو خوش
به حتی پیش به و تکی آزا بو چون گمرو تیکه ستو
له خود او ده گم - عبدالکریم به برام بیسی - بو کان

ماودی چاه نه تی قوتا بخانه می له لاور

مه به پی ۷۵ تنه که به جیزی بر دود کو کر -
او به به خمری بیداوستی قوتا بخانه گه باندراو
به لام له و لاند قوتانی گه بیلن زور و و دیولیان بو
داندر او یولی آماده بوولی مگ ودرسی نوه ووی -
لانه له یان سه ماوستا غر زرا به میان سید عبید -
المط زانه محمد داودی ده کوزار به انتخابی

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۳۰

ترجمه : سید محمد حیدری

۱۳

کتابچه تاریخ گشت آشنایی داشته باشند میدانند
که کوردان در هر دوره از ادوار تاریخ تقریباً
استقلال داشته اند و علت اینکه نوانسته اند استقلال
خود را همیشه نگاه دارند دو چیز بوده است :
۱ - کوه های بلند و صعب العبور که مانع پیشروی
یکدیگر در کوردستان بوده است

۲ - شجاعت و از جان گذشتگی این قوم خود (شجاعت)
غلامه محمود آلوسی در سرور فتح میگوید : در
راه اعانه حریت و میل فطری آنها با استقلال ننگدانه

است یکه گاه در میان آنها تقو پیدا کند این جهت
قطع نظر از اینکه روابط دینی کوردان را به مقام
خلفه سامی (خلافت اسلامی) مرتبط ساخته
است دینها و اعمال مستقلی تشکیل داده اند
که با کمال استقلال در نواحی مختلفه اسلامی
فرمانروائی کرده اند و از هیچ بلک از دول مأمور خود
کمبر نه بدهند . دولت مروانیه سکوردیه

که بنیاد کران آن (امیر احمد پسر مروان
سوردی) است در جزیره (کوردستان مرکزی ۱)
تشکیل کرده و توانست بوجه بهتر تقو
غلان تورک در برابر عساکر دقاغ کند سپس

حکومتی عزیزیه . فضلویه سکوردیه
در لرستان و حکومتی شبانکاره (زوانکاره)
در فارس و ... دولت ایوبیه اسلامی که فرمان

شرق و اسلام بلکه بکنه به یونان عالم سلطان
سلح المین ایوبی آفران تشکیل داد یکی از
انتخابات فخریه به نوازده تنه که

دانشادی ره‌سولی

(چیزتی سه‌ربه‌خوبی، اسلاط)

برای خورشه ویست ممانندی - یعنی له گوندی سلامت به‌معنا به تن سه‌ربه‌خوبی کوردستان چیزتیکی خوشی دا مه‌زرا‌اندو دو‌ولاج و جو‌تیره کان و خاک‌کی ده‌ور و به‌ری خوبی گو کرده‌توه و به‌نظرتیکی به‌ترین ناوانی بو‌نیشان به‌دستی بازگ کرده .

چیزتن

له‌سید آواله‌لایمن آغای علی شزیز به‌شادمانی سه‌ربه‌خوبی و ناساندن پیشوای کوردستان روزی ۲۴/۱۱/۸۸ چیزتن و شه‌ریت خوردی بووه .

اووه به‌خوردنی پیداویسی تو‌باصه له‌مانراو به‌لام‌مولانه‌دا قهرمانی گه‌نیک‌زوربون و دوربولان بو دانرا بولی آمانو بولی مگ و درسی نه‌ودوبو - لانه‌لایمن سی‌ماموستا عزیز ابراهیمان سیدعبید - الهام زاده ، محمد داودی ده کوزاروبه انحصاری ره‌له‌کاتی نه‌و خاک‌که‌بان ده گه‌بانده ی قیندا کردنی گیتی خوین‌نهری سه‌ر به‌ری نیشان‌دانایان ده . که‌بانده ۱ له‌نیزه چه‌سه‌به‌کسی به‌یونی مدبری سه‌ر سه‌ره‌مندی - داودی و ماموستا لاهوت‌که . شه‌کای به‌که‌بشوی قورمان‌نه‌ی بو‌تیکه‌باندنی خه‌ک بوومش خانی نه‌و چیکه‌به‌به‌رزه شه‌وانه که وانه‌نداده‌کونی دو‌کمره کی قورمان‌نهره‌مندیان له‌ز گه‌گونی کمره که‌کای خوین‌دا چه‌سه‌مان ده بووان‌نهریش بو که‌بچه‌لایانو به‌خوبی - منویش

در ترسان و حکومتی شایسته‌کار (شوانکار) در قارص و... دولت ابرویه اسلامیه که قهرمان شرق و اسلام بلکه بگانه به‌نوان عالم سلطان صلاح‌الدین ایوبی آفران‌شکلی داد یکی از افتخارات ازین وی قراموش نشدنی کورد است اقتدارات این دولت از باختر به تونس و از خاور به وادی دجله و از شمال به قفقازیه و از جنوب به عدن و بلاد نوبه توسعه یافت علناً اینکه کوردان نتوانستند تاریخ آسیا با خاور زمین را بشیر دهند به تقدیم من این بود که کوردان به مسئله خلافت میلان نمی کردند - یعنی نخواستند این مقام را به‌خود اختصاص دهند) چنانکه اگر سلطان سلم برخلافه شرعی نمی‌شورید و او را مجبور به تنازل از مقبل خلافت نمی‌کرد شهرت ترک‌های عثمانی و دایره‌مقدود آنها از یک قطعه کوچک تجاوز نمی کرد. بلای عات همین بود که سایه دولت کورد که قهرمان سلطان صلاح‌الدین باه آفران‌شاهنشاه یافت در سوره تیکی این قهرمان بلا شک می‌توانست بزرگترین خلفه اسلام گردد. - حلال گردیم به موضوع : در هنگامیکه ترو مقبول بر خاور و باختر کشورهای اسلامی استیلا یافتند و آثار تمدن اسلامی را از میان برداشتند کوردستان نیز مانند سایر دول با حفظ استقلال داخلی زیر سایه این وحشی قرار گرفت و ابرائیم نیز کرمانشاه ملوم‌له‌لا پیژده ۳

کچیسکی فیداکار

ع - مولوی
نه‌باش کوتی نه‌و نعه‌ی بی‌دنگ بو که‌مه‌بان‌یش به‌ر که‌کان‌نعه‌ی و بان‌گویی بیس دیسان‌دنگ‌کی دانی ده‌ر که‌ی زیاد بو و بیش به‌ر که‌کان‌بانه‌نگی بایند ده‌بان قزان زود ده‌ر که‌ی به‌که‌نه‌و ده‌نده‌نامه‌بش‌کچین کچه‌که‌که‌وای‌زانی بی‌مفاقت بو ناچار ده‌ر که‌ی کرد ده‌و به‌محصی وی که‌ده‌ر که‌کراوه نه‌ولوبان جه‌نزه‌زوری و دایاری خود را یکان کرد کچه‌که‌نه‌فوری خورا کی بو هیتان و له‌بیشی دمان بیش به‌ر که‌کان‌له‌باش‌نار خوار دنی ناوای آروان کرد آویش بو هیتان و خه‌تیک نه‌آو خوار ده‌روش نه‌ولوبون که‌موره که‌بان‌نروی نه‌کچه‌که‌کرد واکوتی :

بلی‌نژانم هیندیکه‌بیش به‌ر که‌کاتی فرانسه‌ی چند ساعت نه‌و می بیش بزمدا و ایردن له‌گویی زنده‌ماتن و بو‌گویی ده‌چون و له‌بیشی نه‌و ملوم‌له‌لا پیژده ۲۰

سه‌بیک‌له‌روزانی پایزی‌سای ۱۸۷۰ م مو فیککی ده‌ولنی فرانسه له‌گه‌ل‌ده‌ولنی بروسی له‌تهدابو هیندیک له‌بیش به‌ر کاتی بروسی جه‌نزه‌دیه‌کی فرانسه و بی‌دنگ دست‌بان کرد به‌یادای ده‌ر - کیککی که‌وادی‌بو ماله‌جو‌تیره و نه‌نیاندو نه‌فرد ده‌ماه که‌دابو نه‌ودو نه‌فهرمش کوردیکی ییج‌ساره و کچیسکی جوانی نازومی که‌بشوی نه‌وادوبازو که‌ده‌و کچه‌بیر ستارو خوشکی نه‌و کورده کچه‌که‌ده‌نگی پداینی ده‌ر که‌ی که‌نه‌گن‌سندی‌ساحه‌ی پیش به‌ر که‌کان‌تیکف بو‌یسی بی‌اختیار ترسان نهرزی و به‌ر اچ‌کوله‌که‌ی کوت‌بی‌شک‌نه‌وانه که‌نه‌ده‌ر که‌ی ده‌ده‌ن پیش به‌ر که‌کاتی بروسی کچه‌که

۱۶ کوردستان مرکزی يك نام جنرالیتانی است که بر بلاد دایرکس - آرچییش - میان‌قرقین و ملحقات آنها اطلاق میشود .

کوردستان

(اخبار نیو خومان)

۱- شەوی ۱۲/۳، ۱۳۲۴، سانی ۸ باش نوو دۆر جێنایی پێشوازی کوردستان که نشرفی پێشغەر چووی مەراجەتی فەرەو .

۲- برائینی عبدالرحمن فێجسی و دێشاد که پێشدا وڵامی آزادبونی ئەوانمان داو بە شازاییکی زوور شەوی ۱۲/۳، ۱۳۲۴، واردی مایە خوێن بون و چاوی برائو آزادیخواپە کلان و کەسو کاریان بێ روون بو . برائوسی قادری لە بەر شەف مزاج چەند روونێک لەبەرساتی شوروی ئەوە وێژ دەمێنەو ئەمە وێژە بە عەیبیدی خۆداوە گەرەتەو . لەخودا دەخوازێن برائو کەسو کاری ئەم خۆشە و ستاە هەبێتە بە گەر شاد و خوێش بێ .

۳- چەروزی ۱۲/۴، ۱۳۲۴، جێنایی پێشوازی کوردستان ئەسانی بەانی بویدر برایی لە آخانیی که بە حەسوزی شەفیب دەوێن تەستی ۱۲ لەساوانی انجمنی فەرەنگی خاشروو ئەندامە کلانی کەبێتی مار کەزی هەبێتی رەسی ملی و رووحانیان و نجارو مەشرەپ و نوێنەرائی لکه کلانی خۆب دەبو درات بە حەسوز مشرف بون .

۴- چەروزی ۱۲/۴، ۱۳۲۴، جێنایی پێشوازی کوردستان لە مەگوتی چامەیی مەسەباد باش نوو زی چمە لە بەبەت هەبێتی بە کەشی کوردو آذربایجان و قسمتی نظامی عەومی و تەمینی ژێنی چەزاران و خوێندی پیاووژن و گورو کەچی کوردستان نظامی فەرەو ئەنقە گەبدا زوور لە بەبەت فەرەنگەو دوا و لەلای خەمگێوە دە کەل احسانانی نیشانی بەرستی فەرمانبەتی وەر گیرا و قەسویان دا که هەموو عەقیبەتە یو بەسی جێنایی ئەوامەری پێشوازی خۆشەویست ئەماندن

مەرایی دەبو کە ئێس ویا قەسەت بە پێشرفتی کارو کاری حزبی دێبە کرانی کوردستان بە کەبێتی دستێ خەبی عەزەت بولای لە خەن کارەمەد بێژ دەب و نامووشان دەکا مەتەم دەب و بەلامی تێبەکان دەگەل حزبی دەبو کرانی و خەن بەانی کوردستان دەبەت دەرسێک و ناسێک بکە پارسی دەبی بێ تر و خوێ فەتەمی مەلاخێستار بێنی مانی بو پاس و شەپەت لەمەفەری ئەوجێکی بێنی کەسە مەلاخێستار خەبە بە کەبێتی سوێ فە و فەشولای بێنی بەرێش دە کەس بە خەزلی مەساج ئەندام بکا بەدە ئانی دەبو کە ئێس و ستاە و مەسکەت ئەمانی ئەمانێنەر بەرێژی دەبو کە ئێس لە خۆدە خوازم .

خۆبەستواری ۱۰۰

ماوی ژمارە ۱۷	آبە دانێ	آبە دانێ
آبە دانێ	قەبەجە	قەبەجە
قەبەجە	دە	دە
دە	قەمە	قەمە
قەمە	خەبە	خەبە
خەبە	کۆتەگەرە	کۆتەگەرە
کۆتەگەرە	سووک دەوار	سووک دەوار
سووک دەوار	مێژەل	مێژەل
مێژەل	خەسار	خەسار
خەسار	بەرجم	بەرجم
بەرجم	خەتەقەت	خەتەقەت
خەتەقەت	خەت	خەت
خەت	خەشەرە	خەشەرە
خەشەرە	مێژە	مێژە
مێژە	بەرچ	بەرچ

(رێبە کلان)

شەوێ ی : شەوێ ی
 عەسەوێ ی : عەسەوێ ی

تەسکوردان از بەدو قارخ .
 ۳- بوێی لایرە ۳
 و نواحی آنرا تصرف کردند ولی قسمت اعظم کوردستان به امارات مستقلة تقسیم گردید این امارات هربک به نوبه خود قدرت نزدی و استقلال داخلی کوردستان را حفظ و از استیلاي دولت بزرگ جلوگیری می کردند این حالت دوام کرد تا اینکه سلطان سلیم تورک برعاید شاه اسماعیل صفوی اعلان جنگ داد و امراء کوردستان بسلطان سلیم پیوستند در همین روز تروپخان است که کوردستان را برده تدریجاً استقلال خود را ادرستی دهد .

کوردان به طوراً کرایا به سلطان سلیم نهبوستند بلکه به درخواست خود و به میانگیری علاقه عصر اردبیل بنامی بود که با سلطان همراه بود و کارهای مهم را در دست داشت . این دانشمند کوردی در نظر امراء کوردستان احترامی بسزا و زانی بزرگ داشت . کوردان همیشه فضل دانشمندان را در نظر گرفته و مقام داش آنها را نگهداشته و می دارند . این دانشمند توانست آتش کینه و نفرت مذهبی ا در میان کوردان کیهنی بوند و برای آنها که تینی بودند دامن زند و نظر به احترام و مکتبی که در نظر امراء کوردستان داشت موفق شد کوردان به سلطان سلیم سنی که شد شاه اسماعیل صفوی و شبی بود پیوستند . پس از این موفقیت سلطان سلیم توانست از لشکر گم خود (اساسیه) بنظر شاه اسماعیل بپوشد و او را

کوردو آذربایجان و قسمتی نلفانهی عمومی و نامین ژبانی جه آزاران و خویندنی یاووژنو کوروو کچی کوردستان نقلی فیرمو له عتقه گهیدا زوره پایت فرهنگه گوه دوا و املابن خسه کیه ده کمل احساساتی بنفشان پرسی فرمایشاتی و هر گیراب و قهویان دا که هفتو مطیانه بو بهچی حیاتی نو و امری بیسوی خوشبویت آمادین و گوزره و چکوله بو خویندن و پیشکوتی فرهنگه هول بدن

به خشینتی دوتنه زوی به فرهنگه ننگ

برای خوشبویت احمد قادری دوتنه نانی زهوی له دینی سهرو کانی به فرهنگه ننگ کوردستان به خشیوه که مده ره ساهی لی درست بکری و موده کانی مامه ش تیندا به خشینتی

(دهنگو باسی دهه دهو)

رادبوی دهلی له شهوی ۱۳۰۶ - ۲۶

۱. دانش جوانی مصری مشغول کسب بی نشسته به کی نازمساز که ن اعتراض س روزه دست نی بکری و ده باومی که هیزی انگلیسی فوری حاکی مصری جون کلت .
۲. ابلاغیه و هور و هیندوستان کوئی که ن اعتراضی و هور و نانه آزا - دینوا هیندا ۲۱۰ کس کوزراو ۱۱۱۰ کس بر شداره .

۷-۱۲-۲۶ رادبوی عوسکی

۱. هورو ختار کتار گرده که به کانی و کار گهران و آزادینوایاتی مصری اعتراضیان کردبو و هاوارین ده کرد که مدهمی خیزی بیگانه خاکی ایبه چول کا جوار کابیونی انگلیسی به نبو آزادینوا هیندا خانن بی سنجو توان جوار نه هیران و به هردان و نه کوششتیان
۲. له دوی یاد دانستی جوابی انگلیسی و مخامنهتی لو شاعز با هور بووه و نه ره له ستانه له تواری میلیا عه ربیه دادا دینداری
۳. شورش له به به میدا دین دستنی بی کرا و مایدله می به و هیزی انگلیسی کومه گی بو هانومه دستیان به شماری کردوه و مده بو به نده ۷۸۱ نه هور کوزراوه ۱۰۰۰ نه هوریش برینداره اعتراضی که شتیوانه کان دوامی هیه
۴. هیزی انگلیسی له آندوزی به رشدی آزادینوا هینا
- آندونیزی توپخانه یان ده کار کردوه .

و آشنایی گه در نظر آرای کوردستان دانش موفق شدو کوردان به سلطان ساهم سنی که مند شاه اسماعیل صفوی و شیمی بود یوستند . پس از این موفقیت سلطان ساهم توانست از لشکر گم خود (اساسیه) بطرف شاه اسماعیل پیشرو د و لورا در دشت باقلادان شکستی سختی داد . - دنبانه دارد

خاکریزه	:	حاکریز
مزرعه	:	هزارا
برج	:	برج
(رده کان)		
شوره	:	شده ی
لاریزو	:	عرا بهری
یادری	:	یادری
قازرو	:	ایتردی
۱۳۰		

ماردی لاپه ره ۱۰ جیرنی سه به خشینتی

یو پیشوان خیره بویت نومه نه نو و ناسه هور مومان کرده گه وره نه گهر بیجا کبکمی و عه دات اجرا ل کدی به گیتانو به دلت زوره بیت ده دین شه گهر خودای نه سوخته لاپدی ره هدایت ده کبین ده ساتوی : نتوان له کسن تو توانیت تحسنی خوی بو و ورده گری و بیسی تسلیم ده کسه ی و نرات لالا نتول بت نانتا الله حه قی خسه ککی لی وهر ده گریو هه ره نه و نشاهه اهدا نوری خود ادا کرده ایمان کرد خودا ز بوئی کردن بیه کاری و فسادی احتلان نه بر خه ره نه یکدا و روحی به با کرد به به لای عمومی هینا یون ناوحتی خودو بیشمه بو عه دات اشاعه تیکه ی اشاعه تی نوله سه لایزم خودای به به جاهد وفق کاله فسادی احتلان و دورمان کا شه ریژی کور دی کور دستانلی شه وره :

پرسی نه که سانه گه راتری عه دت و تکیه بیانی نه به و حیاتی قهی ما یون

۴ خطابه ی آغای ها شه خلیل زاده نه نداهمی ده بختی تحریری به

له بان عهرتی بیروزی و بی و به خیر خانن به وو و تله جه اند

در نتیجه به شک و محنتی آزیزتان اشغال ده کم دوی کو تم له لای ابوه به بی باوه دل خا و بن و نشینان به . رومره کان نه بی لوانی خورین گه رو بو جه مرگ آسن که له مده ره جو کو لایک و هه هه و کو یونه و بکی کومه له تیندا هاوارو دارای ژبانی مده ره به . خوینان ده کرد : نه واهور و به خوی خوده نو اوقاتی زوره به کی رشید کورد خواته و آره ای بیسک هینا یون و فرشتی آزادیو وه دس که سوته و ؛ بزنان که هه ره ل به ردی بنفله ی آزادی و سه ره به سنی ژشی نه نموه کانی گیتی به ایسکی انسان دامه زراوه به خوشی ویش دار زراوه که نه وری و تیداحه ساوه نه وه وله که مریش باکویه و ابا ن نه هه ده تو ب و تشکیک . . . نه گه رابوش به نه داری نه و جوره نه و بیوسنه ده بی گیتی شیرنو له مده ره ی دس داین و به دنیا به یی بدن ورا که یکن که به به لایمتی کسورد زبان و آزادیمان ده مقابل دانی مومناغه گری به لاه ده بویت جهین به مومناغه که نه وریو نرجه بانغنی دان که بزین و لایز سیهری ده مده به سینه و وشومون بزنان بانفاهه کی به هغه کسردن و کونن ماهه لانه وه ۲۰